

Uczestnicy Szkoły Letniej Kultury i Języka Polskiego przy KUL w latach 1974-1978 według krajów*

Lp.	Liczba uczestników w latach:	1974	1975	1976	1977	1978	Ogółem
1	USA	67	47	66	63	62	305
2	Kanada	27	12	14	17	2	72
3	RFN	-	-	1	15	11	27
4	Belgia	5	-	1	1	1	8
5	Holandia	-	-	1	3	2	6
6	Wielka Brytania	1	-	2	2	-	5
7	Irlandia	-	-	1	-	1	2
8	Hiszpania	-	-	-	-	2	2
9	Meksyk	-	-	1	-	-	1
10	NRD	-	-	-	1	-	1
11	Jugostawia	-	1	-	-	-	1
12	Węgry	-	-	-	-	1	1
	Razem	100	60	87	102	82	431

*Na podstawie rocznych sprawozdań z działalności Szkoły Letniej Kultury i Języka Polskiego przy KUL (Archiwum Szkoły Letniej). Uwaga: kierownicy grup z USA (Fundacja Kościuszkowska, Towarzystwo Przyjaciół KUL w Chicago), Kanady (Fundacja Reymonta) i RFN wliczeni są do liczby uczestników w każdym roku.

Roczny Kurs Języka i Kultury Polskiej dla Cudzoziemców w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim

Roczny Kurs Języka i Kultury Polskiej funkcjonuje w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim od 1976 r. i związany jest z Wydziałem Nauk Humanistycznych. Nie znaczy to, że wcześniej cudzoziemcy nie studiowali na naszej uczelni. Owszem, studiowali, przeważnie filologię polską, ale sporadycznie. Ponieważ wiele osób polskiego pochodzenia zwracało się do uniwersytetu z prośbami o umożliwienie im odbycia studiów, zaistniała potrzeba zorganizowania dla nich specjalnego kursu. Rektorat uzyskał w 1976 r. w tej sprawie przychylną decyzję ze strony Ministerstwa Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki. Ministerstwo ustaliło warunki dotyczące organizacji kursu, określiło liczbę osób, które mogą brać udział w tym kursie, zaznaczając przy tym, że rekrutacja ma się odbywać poprzez polskie konsulaty. Warunki postawione przez Ministerstwo realizujemy i respektujemy do dzisiaj.

W latach 1976-1978 kierował kursem doc. dr Wiesław Müller, sekretarzami natomiast byli: mgr Marek Okoń (w roku akademickim 1976/77), mgr Rafał Żebrowski (1977/78). W roku następnym (1978/79) dyrektorem kursu został dr Jan Skarbak, a sekretarzem – mgr Piotr Gach. Funkcje koordynatora naukowego (sprawy programowe) pełni bez przerwy dr Władysław Markarski; a sprawami kulturalno-oświatowymi zajmuje się mgr Julia Kalinowska.

Program kursu przeznaczony jest zasadniczo dla młodzieży polskiego pochodzenia, głównie studentów pragnących pogłębić znajomość języka polskiego oraz mających zamiar bliżej zapoznać się z historią i dziedzictwem kulturalnym Polski. Zadania programowe realizowane są zarówno w toku zajęć dydaktycznych, jak i poza nimi. Warto podkreślić, że studenci kursu rocznego mają otwarty dostęp do Biblioteki Uniwersyteckiej i bibliotek zakładowych oraz mogą uczestniczyć w działalności naukowej i artystycznej Uczelni. Od początku staramy się ich włączać do życia studenckiego, uniwersyteckiego, aby nie stwarzać sztucznie getta, w którym czuliby

się zamknięci czy izolowani od studentów polskich. Oprócz tego uczestnicy kursu mają możliwość poznania ważniejszych regionów Polski na podstawie wykładów i dość częstych wycieczek.

Program nauczania realizowany jest poprzez codzienne zajęcia z języka polskiego, wykłady i konsultacje. Zajęcia prowadzone są w niewielkich grupach, zróżnicowanych ze względu na stopień znajomości języka polskiego, i podzielone są na dwa cykle semestralne. Zajęcia odbywają się przez 5 dni w każdym tygodniu od poniedziałku do piątku włącznie po 5 godzin dziennie, co stanowi ogółem 750 godzin lekcyjnych w ciągu 30 tygodni. Zajęcia języka polskiego, a więc ćwiczenia i wykłady, pozwalają studentom na systematyczne zapoznanie się z gramatyką, stylistyką, literaturą, poprawienie wymowy, prowadzenie konwersacji, rozumienie tekstów i dokonywanie przekładów. Na studia w dziedzinie kultury składają się wykłady z historii Polski, literatury polskiej, historii sztuki polskiej, a w mniejszym stopniu z socjologii, teatru i filmu. Nauczanie języka polskiego, podobnie jak i wykłady z kultury polskiej¹ prowadzi młodsza kadra naukowa uczelni, a zarazem doświadczeni nauczyciele i wykładowcy naszego uniwersytetu. Omawiając problemy kultury polskiej uwzględnia się również historię i współczesne sprawy Kościoła w Polsce. Warto dodać, że studenci otrzymują wszystkie niezbędne podręczniki i pomoce naukowe¹

Program dydaktyczny uzupełniany jest wyjazdami do muzeów, teatrów, spotkaniami z pisarzami i artystami, wycieczkami do ważniejszych miast (Warszawa, Kraków, Zakopane, Częstochowa, Gdańsk, Toruń i inne). W roku akademickim 1978/79 zorganizowano kilka wyjazdów do teatrów i muzeów stolicy. Kursanci obejrzeli także spektakle w Lublinie w ramach Studium Kultury Teatralnej działającym przy Towarzystwie Kultury Teatralnej i Lubelskim Domu Kultury. Przerwę międzysemestralną (koniec stycznia, początek lutego) wykorzystuje się na zorganizowanie dwutygodniowego obozu w atrakcyjnej, górskiej miejscowości.

Kurs zaczyna się zwykle 2 – 3 października i trwa do końca czerwca. Po zdaniu egzaminów z wykładanych przedmiotów (jak dotychczas były one komisyjne), uczestnicy otrzymują dyplom ukończenia Kursu Języka i Kultury Polskiej w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. Dyplomy nasze, jak wskazuje dotychczasowa praktyka, są respektowane przez uczelnie amerykańskie i kanadyjskie, to znaczy zalicza się odbyty kurs jako część ich studiów uniwersyteckich.

W pierwszym kursie rocznym 1976/77 naukę podjęło 11 osób (7 z USA i 4 z Kanady), a ukończyło 9 osób (6 z USA i 3 z Kanady). W roku akademickim 1977/78 studia rozpoczęło 7 osób (1 z USA, 5 z Kanady, 1 z Argentyny), a ukończyło 6 (5 z Kanady, 1 z Argentyny), w 1978/79 naukę rozpoczęło 7 osób (3 z USA, 2 z Kanady, 2 z Argentyny), a ukończyło 8 (3 z USA, 2 z Kanady, 1 z Argentyny oraz 1 z Belgii i 1 z RFN, które zgłosiły się w II semestrze). W ciągu 3 lat istnienia kursu, przewinęło się przez KUL ogółem 27 studentów i studentek. Część z nich po odbytych kursie podjęła dalsze studia w KUL i innych polskich uczelniach, część została na stałe w Polsce (ożenki, zamążpójścia), część kontynuuje studia w krajach osiedlenia. Trzeba dodać, że obok wspomnianych studentów uczestniczyli również w kursie, w charakterze wolnych słuchaczy, wykładowcy języka francuskiego zatrudnieni w sekcji filologii romańskiej KUL (w 1977/78: 2 osoby z Belgii, 1 z Francji, w 1978/79: 1 osoba z Belgii), lektorzy języka angielskiego (w 1977/78: 2 z USA i 2 z Wielkiej Brytanii), księża studiujący prawo kanoniczne i teologię (w 1978/79: 1 osoba z Jugosławii, 1 z USA).

Uniwersytet zapewnia wszystkim uczestnikom: mieszkanie, całodzienne wyżywienie i kieszonkowe. Ponadto korzystają oni bezpłatnie ze wspomnianych wycieczek, wyjazdów do teatrów i muzeów, opieki lekarskiej. Uniwersytet posiada ograniczone możliwości reklamowania kursu poza granicami kraju. Przekaznikami informacji o kursie stają się, zafascynowani polską kulturą, życzliwością i otwartością w bezpośrednich kontaktach, uczestnicy naszego kursu. Od pewnego czasu daje się zaobserwować wzrost zainteresowań organizowanym przez KUL kursem nie tylko w USA i Kanadzie, a więc tradycyjnie najsilniejszych ośrodkach polskiej emigracji, ale

¹ Podstawowe informacje na ten temat podaje P. Gach (*Catholic University of Lublin. Year-long Course in Polish Language and Culture*. Lublin 1979 ss. 18).

także w innych krajach, jak np. w RFN, Irlandii, Szwajcarii, z którymi dotychczas nie mieliśmy szerszych kontaktów.

Na zakończenie warto zaznaczyć, że większość uczestników kursu rocznego rekrutowała się spośród młodzieży przyjeżdżającej na kursy wakacyjne prowadzone przez Szkołę Letnią w lipcu i sierpniu, istniejącą i prowadzącą działalność przy Katolickim Uniwersytecie Lubelskim od 1974 roku.

Piotr Gach